Lietas Nr. C29774412
Lietas arhīva Nr. C-3927-13/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 27.decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, ar tiesas sēdes sekretāri Valsts amatpersona, piedaloties atbildētājam, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

konstatēja

SIA /Nosaukums A/ cēlusi prasību pret /pers. A/ par zaudējumu Ls 1387,69 un līgumsoda Ls 30,81 piedziņu sakarā ar pušu starpā 2006.gada 17.martā noslēgtā finanšu līzinga līguma Nr. /numurs/ neizpildi no atbildētāja puses. Prasība pamatota uz Civillikuma 1587. un 1779.pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar minētā līguma noteikumiem prasītāja nodeva atbildētājam lietošanā ar izpirkuma tiesībām automašīnu /TL marka/. Līzinga priekšmeta vērtība tika noteikta 3939,19 *euro* (Ls 2768,48) bez PVN.

Atbildētājs uzņēmās saistības veikt līzinga maksājumus saskaņā ar līguma noteikumiem. Sākot ar 2007.gada martu, atbildētājs sācis kavēt maksājumus, kas bijis par pamatu, lai prasītāja vienpusēji lauztu līgumu. 2007.gada 20.augustā atbildētājs līzinga priekšmetu atdevis prasītājas pārstāvei SIA /Nosaukums B/.

Līzinga priekšmeta atlikusī vērtība līguma laušanas dienā bijusi 3066,33 *euro* (Ls2155,03), parāds 291,22 *euro* Ls (206,67).Saistībā ar līzinga priekšmeta realizāciju prasītājai radušies papildusizdevumi Ls 250.

2008.gada 18.aprīlī līzinga priekšmets pārdots trešajai personai par Ls 1191,20, no kā izrietot, ka līzinga priekšmeta pārdošanas cena nesedza līzinga priekšmeta atlikušovērtību, parādu un izdevumus, kas saistīti ar līzinga priekšmeta realizāciju. Rezultātā atbildētāja parāds ir 2018,35 *euro* (Ls 1418,50).

Rakstveida paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka saskaņā ar līgumu esot veicis maksājumus 1613,43 *euro,* bet, pasliktinoties ekonomiskajai situācijai, saistību izpildi neesot varējis turpināt. Prasītāja lauzusi ar atbildētāju līgumu, ļaujot saprast, ka šādi atbildētāja saistības pret to ir izbeigtas.

Atbildētāja piecu gadu laikā neesot informējusi atbildētāju par jebkāda rakstura pretenzijām. Atbildētājs uzskata, ka prasība tiesā celta nepamatoti, jo esot apieta iespēja savstarpējās pretenzijas atrisināt pārrunu ceļā.

Atbildētājs arī uzskata, ka prasītāja atgriezto līzinga objektu ir pārdevusi par neatbilstošu cenu, kas saskaņā ar internetā pieejamo informāciju laika posmā no 2007.gada jūnija līdz 2008.gada aprīlim bijusi 6016,67 *euro,* tādējādi apzināti nodarot sev finansiālus zaudējumus. Šie zaudējumi neesot radušies atbildētāja vainas dēļ, jo viņam neesot bijis iespēju ietekmēt pārdošanas procesu. Atbildētājs uzskata, ka viņam nav jāsedz prasītājas zaudējumi, kas tai radušies, nesaimnieciski rīkojoties ar savu mantu.

Prasītāja uz tiesas sēdi nav ieradusies. Par tiesas sēdi prasītājai paziņots, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz juridisko adresi. Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu var izskatīt bez prasītājas pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Tiesas sēdē atbildētājs prasību neatzina uz paskaidrojumos par prasību norādītajiem argumentiem.

Noklausījusies atbildētāja paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma. Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Savukārt, atbilstoši Civillikuma 1785.pantam, ja zaudējumu atlīdzības pienākums izriet no līgumiskas saistības pārkāpuma, tad atlīdzības apmēru noteic šā līguma saturs.

Lietā nav strīda par to, ka 2006.gada 17.martā starp prasītāju kā līzinga devēju un atbildētāju kā līzinga ņēmēju noslēgts finanšu līzinga līgums Nr.4082D, saskaņā ar kura noteikumiem prasītāja apņēmās nodot atbildētājam finanšu līzinga priekšmetu-automašīnu /TL marka/, bet atbildētājs apņēmās pieņemt līzinga priekšmetu turējumā un veikt līzinga maksājumus saskaņā ar līguma noteikumiem (lietas 7.-11.lapa).

Līgumā noteikts, ka līzinga priekšmeta vērtība ir 3939,19 *euro* (Ls 2768,48)bez PVN.

Līguma darbības laiks noteikts līdz 2010.gada 25.oktobrim.

Līguma 1.pielikuma vispārējo noteikumu 8.2.punktā teikts, ka līzinga ņēmējam visi līzinga maksājumi jāveic saskaņā ar spēkā esošo maksājumu grafiku un/vai aktuālajiem līzinga devēja izsūtītajiem rēķiniem atgādinājumiem neatkarīgi no līzinga priekšmeta stāvokļa.

Nav strīda arī par to, ka prasītāja līzinga priekšmetu 2006.gada 17.martā nodevusi atbildētājam turējumā (lietošanā), ko apstiprina pieņemšanas-nodošanas akts NR.4082D (lietas 13.lapa).

Atbildētājs neapstrīd faktu, ka no 2007.gada marta viņš nav veicis līgumā noteiktos maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku. Tādēļ prasītāja, izmantojot līguma 1.pielikuma 11.2.5.2. paredzētās tiesības vienpusēji lauzt līgumu, 2007.gada 31.maijā nosūtījusi atbildētājam paziņojumu par līgumsaistību pārtraukšanu, pieprasot atgriezt līzinga priekšmetu (lietas 14., 15.lapa).

2007.gada 20.augustā atbildētājs līzinga priekšmetu nodevis prasītājas pārstāvei SIA /Nosaukums C/, ko apliecina pieņemšanas-nodošanas akts. Aktā puses konstatējušas, ka automašīnai ir konstatēta plaisa priekšējā bufera kreisajā pusē (lietas 18.lapa).

Līguma 1.pielikuma 11.10.punktā puses vienojušās, ka gadījumā, ja līgums tiek pārtraukts 11.2.5.punktā minēto iemeslu dēļ līzinga ņēmējam ir pienākums 30 kalendāro dienu laikā no attiecīga paziņojuma izsūtīšanas dienas, segt visus zaudējumus, kas rodas līzinga devējam, realizējot līzinga priekšmetu. Līzinga devējs ir tiesīgs pārdot tam piederošu līzinga priekšmetu par summu, kādu uzskata par komerciāli izdevīgu.

2008.gada 8.aprīlī prasītāja līzinga priekšmetu pārdevusi par Ls 1191,20 bez PVN (lietas 28. un 29.lapa).

Saskaņā ar prasītājas sastādīto parāda un zaudējumu aprēķinu (lietas 20.-21. lapa) uz līguma laušanas dienu atbildētājs nebija samaksājis prasītājai rēķinus par summu Ls 204,67. Saistībā ar līzinga priekšmeta pārņemšanu prasītājai bija radušies izdevumi Ls 250 apmērā (lietas 26.un 27. lapa). Līzinga priekšmeta atlikusī vērtība bija Ls 2609,70. Līzinga priekšmets pārdots par Ls 1191,20 bez PVN.

No minētā izriet, ka līzinga priekšmeta pārdošanas cena nesedza līzinga priekšmeta atlikušo vērtību, atbildētāja parādu un izdevumus, kas saistīti ar līzinga priekšmeta realizāciju. Rezultātā prasītājai radušies zaudējumi Ls 1418,50 apmērā, kas pamatojoties uz Civillikuma 1587. un 1779.pantu no atbildētāja ir jāpiedzen.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.panta otrajā daļā noteikts, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzēti no līguma neizpildīšanas. Savukārt 1720.panta 2.punktā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Pušu starpā noslēgtā līguma 9.2. un 9.3.punktā noteikts, ka, ja atbildētājs maksājuma grafikā norādītajā datumā neveic maksājumus, viņam ir pienākums maksāt līgumsodu 0,2 % apmērā no nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Ja atbildētājs kavē divus maksājuma grafikā norādītos maksājumus vai noteiktajā termiņā nav veicis maksājumus otro reizi gadā, piemērojama līgumsoda likme ir 0,5 % no nesamaksātās summas dienā, sakot ar otrā kavētā maksājuma dienu.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par laika posmu no 2006.gada 16.oktobra līdz 2007.gada 12.jūnijam Ls 30,81.

Atbildētāja apgalvojums, ka prasītāja varēja pārdot līzinga priekšmetu par ievērojami augstāku cenu, nav apstiprināti ar objektīviem pierādījumiem.

Par šādu pierādījumu nevar kalpot izdrukas no portāla www.ss.lv, jo minētajos sludinājumos nav norādīts ne pilnīgs piedāvāto automašīnu tehniskais stāvoklis, ne aprīkojums, ne nobraukums, kas būtiski ietekmē automašīnas vērtību.

Turklāt no minētajām izdrukām izriet vien tas, ka automašīnas tiek piedāvātas pārdošanai par sludinājumos norādītajām cenām, bet nepierāda faktu, ka par šādu cenu šīs automašīnas varētu tikt pārdotas.

Tiesa uzskata, ka lietā nav iegūti tādi pierādījumi, kas pamatotu prasītāja viedokli, ka automašīnas, kuras cena 2006.gada martā bija 3939,19*euro* (Ls 2754,42), vērtība 2007.gada augustā būtu pieaugusi līdz 6016,67 *euro* (Ls 4228,54) un, ka par šādu cenu kāda persona būtu vēlējusies to iegādāties.

Par vispārzināmu faktu tiesa atzīst apstākli, ka automašīnas vērtība, to lietojot un neveicot nekādus uzlabojumus, var tikai samazināties.

Atbildētājs nav norādījis uz apstākļiem un nav iesniedzis pierādījumus, ka automašīnai pirms tās nodošanas prasītājai tika veikti tādi uzlabojumi, kas gandrīz dubultoja tās vērtību. Nav norādīts un nav iesniegti pierādījumi apstāklim, ka konkrētās automašīnas vērtības palielināšanu ietekmēja tādi faktori, kā modeļa retums, ekskluzīvums, aprīkojums u.c.

Tādējādi nevar atzīt par pamatotu atbildētāja argumentu par automašīnas vērtību, jo konkrētajā gadījumā no automašīnas iegādes dienas tās vērtība varēja vien samazināties.

Turklāt augstākas cenas noteikšana, neapšaubāmi var paildzināt automašīnas pārdošanas laiku, kas savukārt noved pie pārdošanas izdevumu palielināšanās.

2012.gada 8.augustā prasītāja uz līgumā norādīto adresi nosūtījusi atbildētājam brīdinājumu, pieprasot līdz 2012.gada 17.augustam veikt parāda un zaudējumu apmaksu (lietas 19.-22.lapa) vai sazināties ar prasītāju, lai vienotos par parāda un zaudējumu atmaksu. Līdz ar to nepamatots ir atbildētāja iebildums, ka prasītāja nav mēģinājusi pirms prasības celšanas noregulēt strīdu ar atbildētāju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi Ls 163,76 (233,01 *euro*), ko veido valsts nodeva 160,46 (228,31 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 (4,70 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.^{1} un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/ SIA /Nosaukums A/ labā zaudējumus Ls 1387,69, līgumsodu Ls 30,81 un tiesas izdevumus Ls 163,76,kopā Ls 1582,26 (Viens tūkstotis pieci simti astoņdesmit divi lati 26 santīmi).

SIA /Nosaukums A/ ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus (seši procenti no simta gadā) no neatmaksātās parāda summas (Ls 1387,69).

Spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma pilna teksta sastādīšanas dienas, 2014.gada 10.janvāra, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Jolanta Zaškina